

ԱՆԴՐԵԱՍ – (Խիստ) Այդ քո գործը չէ: Դու բանիդ կաց:

ԲԱԳՐԱՏ – (Վեր կենալով) Ներիր, հայրիկ, ես չեմ կարող սառը վերաբերվել դեպի մի մարդ, որ ուզում է մեր անունը խայտառակել: Այն էլ մի այնպիսի մարդ, որ դեռ չի դուրս եկել մեր փողերով զնված հազուստից:

ՕԹԱՐՅԱՆ – (Հուզված վեր է կենում, բայց խսկույն և նրա զապում է իրան) Պարոն Անդրեաս, զապեցեք ձեր որդուն: Ես չեմ կարող նրա հետ վեճի բռնվել այստեղ:

ԲԱԳՐԱՏ – Իսկ ես թույլ եմ տալիս ինձ պահանջել ձեզանից բացատրություն: Հայրիկը կարող է ձեզ հետ վարվել ինչպես կամենում է, իսկ մեր մեջ պետք է ամեն բան պարզվի հենց այժմ:

ԱՆԴՐԵԱՍ – (Գրգոված) Ասացի, որ այդ քո գործը չէ, մի խառնվիր:

ԲԱԳՐԱՏ – Բայց հայրիկ, իմ ինքնասիրությունը վիրավորված է: Ուստի թույլ տուր նրան մի քանի հարցեր առաջարկել: (Դառնում է Օթարյանին) Ես կկամենայի իմանալ, դուք բավարարվա՞ծ եք մեզանից, թե՞ ոչ:

ՕԹԱՐՅԱՆ – (Զսպված) Այո:

ԲԱԳՐԱՏ – Ո՞վ է ձեզ խնամել և բարձր ուսում տվել:

ՕԹԱՐՅԱՆ – (Զսպված) Ձեր հայրը:

ԲԱԳՐԱՏ – Ո՞վ է տարիներ շարունակ պահպանել և կերակրել ձեր մորն ու քոյլերին:

ՕԹԱՐՅԱՆ – Ձեր հայրը:

ԲԱԳՐԱՏ – Եվ այդ քոլորը խոստովանելուց հետո հանդգնում եք լինել երեխատամո՞ն: Եվ քոլորից հետո, դու, հայրիկ, պահանջում ես, որ ես սա՞ռը վերաբերվեմ այդ մարդուն:

ԱՆԴՐԵԱՍ – Ես ասում եմ, որ այդ քո գործը չէ: Դու ոչինչ չես հասկանում:

ՕԹԱՐՅԱՆ – (Բագրատին) Լսեցեք, պարոն, ձեզ հետ ես այսօր մտադիր չեմ հաշվի նստելու, բայց, որովհետև ստիպում եք, կխոսեմ: Այո, ես Էլիզբարյանների խնամքով մեծացած մարդ եմ: Դուք ինը տարի պահել ու պահպանել եք ինձ, մորս ու քոյլերիս: Բայց ինչպես - այդ միայն ինձ է հայտնի: Այն, ինչ որ ես եմ զգացել տարիների ընթացքում, չեմ ցանկանալ զգալ ոչ մի ինքնասեր մարդու: Դուք ձեր ամեն մի կոպեկի մեջ թույն եք սրսկել և այնպես տվել ինձ...

ԱՆԴՐԵԱՍ – Պարտական մնամ, եթե արած լավություններս գոնե մի անգամ երեսովդ տված լինիմ:

ՕԹԱՐՅԱՆ – Բայց մի՞թե պիտի խոսեիք, որ ես զգայի իմ ողորմելի դրությունը: Այս, իմ վերաբերմամբ դուք արտաքուստ քաղաքավարի եք եղել: Բայց այն, ինչ որ խոսքերով չեք արտահայտել, արտահայտել եք ձևերով, աշբ-ունքով, շարժումներով: Դուք ինձ ստորացրել եք իմ աշքում ամեն անգամ, խայթել եք իմ ինքնասիրությունը լուո, ինչպես, ներեցեք ասել, մի կարիճ...

ԲԱԳՐԱՏ – (Հեգնորեն) Զարմանալի է, որ տարիներ շարունակ լոել եք և նոր եք միայն ձայն բարձրացնում:

ՕԹԱՐՅԱՆ – Այս, լոել եմ, որովհետև խնամում էի մորս ու քույրերիս: Գիտեի, որ եթե ձայն բարձրացնեմ, պիտի զրկեք նրանց մի կտոր հացից: Ես մտածում էի այսպես. «Կրաշեմ մի կերպ այս վիրավորանքը և մի օր, քոլոր պարտքերս վճարելով Ելիզբարյաններին, կրեթևանամ հոգով»: Մայրս էլ է լոել: Բայց հարցրեք, ինչ լուսավորություն է եղել այդ: (Անդրեասի կողմ) Ամսական քսանիխնգ ոուրի տալով քսանիխնգ անգամ նախատել եք նրան. «Շատ ես ծախսում, ապրիր ներքնահարկում, կար արա ուրիշների հանար, լվացք արա, թող աղջիկներդ աղախին մտնեն...»:

ԱՆԴՐԵԱՍ – (Անհամբեր) Տեր մեղա քեզ Աստված:

ՕԹԱՐՅԱՆ – Իսկ մի օր այնքան անգութ եք եղել, որ առաջարկել եք նրան աղքատանց մտնել: Ձեր խոսքերն ասեղների պես խորվել են խեղճ կնոջ սիրտը: Քույրերս այսօր էլ առանց արտասուրի շեն կարողանում հիշել այդ օրը: Եվ ինչո՞ւ, ո՞վ է եղել իմ մայրը: Չե՞ որ ձեր հավասար ընկերոջ այրին: Մի կին, որ նույնչափ հարուստ է, որչափ դուք: Երբ նա արտասուրը աշքերին պատմում էր իր կրած վշտերը, այրունս պաղեց երակներիս մեջ: Ես անզորությունից սկսեցի մազերս փետտել, մատներս կրծոտել: Ես վրիժառության միջոցներ էի փնտրում, չեի գտնում: Եվ ահա այդ ժամանակ հենց մայրս ինքը հասավ ինձ օգնության...

ԱՆԴՐԵԱՍ – Եվ ասաց, որ ես կողոպտել եմ քո հորը, հա,հա,հա:

ԲԱԳՐԱՏ – Եվ զրպարտեց իր բարերարին սև ապերախտությամբ:

ՕԹԱՐՅԱՆ – (Ուշը չդարձնելով Բագրատի կողմ) Այս, պարոն: Նա հաղորդեց ինձ իմ հոր վերջին խոսքերը. «Ես մեռնում եմ աղքատության մեջ, ինձ կողոպտեց ընկերս: Ահա քեզ այս թղթերը, կհանձնես որդուս, երբ ուսումը կավարտի»:

ԱՆԴՐԵԱՍ – (Ցնցվելով) Թղթեր, ի՞նչ թղթեր:

ՕԹԱՐՅԱՆ – Մի քանի ընկերական պայմանագրեր, որոնք պիտի ապացուցեն, թե ձեր հարստության կեսն ինձ է պատկանում: Դուք օգտվելով իմ հոր ծանր և երկարատև հիվանդությունից, խարել եք նրան օր-օրի վրա և ձեր անունով վերածել բոլորը, ինչ որ եղել է ընկերական:

ԱՆԴՐԵԱՍ – (Վրդովելով) Այդ սուտ է: Ես ինչ որ ունիմ, օրենքով և նոտարական դոկումենտներով է հաստատված ինձ վրա:

ՕԹԱՐՅԱՆ – Այո, քայց առանց մի կոպեկ վճարելու: Դուք կարողացել եք խարել նույնիսկ օրենքները: Ահա հենց այս քանը պիտի ապացուցանեն իմ հոր թղթերը:

ԲԱԳՐԱՏ – (Կատաղի) Դուրս այստեղից, ստախոս:

ՕԹԱՐՅԱՆ – (Հպարտ և կատաղի) Պարոն, խնայեցեք ձեր հորը...

ԱՆԴՐԵԱՍ – (Զեռն ուժգին զարկելով սեղանին, ոտքի է կանգնում) Լոիր, ասում եմ, դու ինձ կատաղեցնում ես:

ՍԱՂԱԹԵԼ – (Ներս է մտնում):

ԲԱԳՐԱՏ – Քայց նա քեզ անպատվեց: Եա քեզ կողոպտիչ անվանեց:

ԱՆԴՐԵԱՍ – (Չսպում է իրան) Թող անվանի, ո՞վ է հավատացողը: Երեխա է, ոչինչ չի հասկանում, տաքանում է: (Դառնում է Օթարյանին): Որդի, այդ բոլորը, ինչ որ ասացիր, դատարկ քաներ են: Ես քեզ ներում եմ հոր պես: Խոսենք շափակաների նման: Գիտեմ, արյունդ եռ է զալիս, ապրել ես ուզում, քայց չունիս: Եհ, մտածել ես, մտածել ու այդ քանը հնարել...

ՕԹԱՐՅԱՆ – (Վրդովման նշան է անում):

ԱՆԴՐԵԱՍ – Մի տաքանար, որդի, խոսենք հանդարտ: Եհ, ինչ արած, շատ եմ օգնել հորդ հիշատակի համար, ելի կօգնեմ: Արի ստացիր ինձնից մի քանի հազար ոուրլի, թուղթ տուր, որ ինձնանից պահանջ չունիս և ինձ էլ ազատիր գլխացավից:

ԲԱԳՐԱՏ – (Դրականապես) Երբեք: Ես թոյլ չեմ տա մի կոպեկ անզամ տալ նրան:

ԱՆԴՐԵԱՍ – Մեղա քեզ Տեր Աստված, վերջապես, ձայնդ կտրելո՞ւ ես, թե՞ չե՞:

ՍԱՂԱԹԵԼ – (Մի կողմից կամացուկ Բագրատին) Թող տա, դու չես հասկանում: